

Tema: Sienos ir tiltai. Migracija

2 dalis. Migracijos patirtis: kiekvienos istorijos šerdyje – žmogus

Pernelyg dažnai tikrosios migrantų istorijos slepiasi už žemėlapių, grafikų ir statistinių duomenų. Retai išgirstame apie jų patirtį iš pirmų lūpų. Visada turime atsiminti, kad kalbame ne vien apie skaičius, bet ir apie žmones.

Perspėjimas. Prašom atkreipti dėmesį, kad šiame skyriuje naudojamos nuorodos į tokias interneto svetaines, kaip „YouTube“. Išorės svetainių turinys gali keistis ir turėtų būti stebimas siekiant užtikrinti, kad jis būtų tinkamas mokiniams.

Ko bus išmokta?

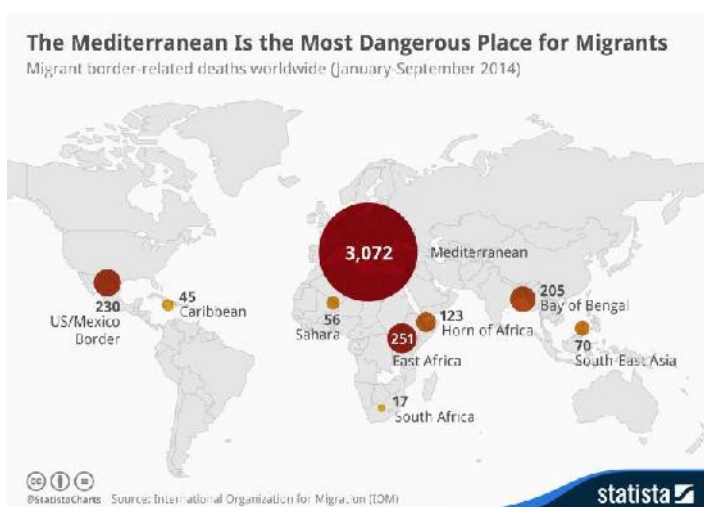
Mokiniai galės:

- suvokti, kad statistika ir skaičiai – tai tik viena migracijos istorijos dalis,
- suprasti, kad migrantai patiria daug įvairių sunkumų prisitaikydami prie naujų vietų ir naujo gyvenimo būdo,
- suprasti, kaip istoriniai pasakojimai gali suteikti įžvalgų apie šių dienų migrantų patirtį.

Siūlomos mokomosios priemonės

Mokomoji priemonė Nr. 6:	migrantų laiškai.
Mokomoji priemonė Nr. 7:	XIX a. Europos migracijos keliai.
Mokomoji priemonė Nr. 8:	eilėraščiai, dainos, meno kūriniai.
Mokomoji priemonė Nr. 9:	žmonės tarp dviejų kultūrų.
Mokomoji priemonė Nr. 10:	komikso šablonas.
Mokomoji priemonė Nr. 11:	Nanseno pasas

1 klasės užsiėmimas „Vien statistika negali perteikti migrantų žmogiškųjų istorijų“

Šaltinis: Tarptautinė migracijos organizacija (TMO), © Statista

EUROPOS ISTORIJOS NAMAI

Toliau pateikiamuose vaizdo siužetuose kalbama apie XXI a. migraciją Europoje, tačiau iš visiškai skirtingų perspektyvų.

Pažiūrėję abu siužetus, su visa mokinių grupe aptarkite šiuo klausimus:

- kuo skiriasi informacijos apie migrantus pateikimas kiekviename iš šių vaizdo siužetų?
- Kokią informaciją mokiniai sužinojo iš kiekvieno vaizdo siužeto?

Vaizdo siužetas: Migracijos statistika

<https://www.youtube.com/watch?v=uDszXcScbPo>

Šaltinis: BBC News

Vaizdo siužetas: Dviejų brolių sirų istorija

<https://www.youtube.com/watch?v=XGeKiWVkey4>

Šaltinis: UNHCR (Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių reikalų komisaras)

1 grupės užsiėmimas „Liudijimai iš praeities“

Apie šių laikų migrantus sužinome iš jų istorijų, o apie anksčiau emigravusių europiečių išgyvenimus – kaip jie bandė rasti ramybę, saugumą ir geresnį gyvenimą kitose šalyse – daug galime sužinoti iš jų paliktų pasakojimų, laiškų, dienoraščių arba kitų panašių pirminių šaltinių.

Suskirstykite klasę į 4–5 panašaus dydžio grupes. Kiekvienoje grupėje paskirkite po mokinį, kuris užrašintų grupės nuomones ir baigiantis užsiėmimui jas pristatytų. Mokiniam išdalykite mokomąją priemonę Nr. 6, kiekvienai grupei duokite po vieną laišką. Šie iš Europos į JAV emigravusiųjų laišakai mums atskleidžia labai žmogiškas istorijas, išgyventas pačiame migracijos sukuryje.

- Kokia yra kiekvieno laiško pagrindinė tema ar problemos, apie kurias kalba jų autoriai?
- Kokį įspūdį apie migranto gyvenimą XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje galima susidaryti iš šių laiškų?
- Ar galite įvardyti, kuo panaši ir kuo skiriasi šių ir šiandieninių migrantų patirtis?

2 grupės užsiėmimas „Laiškas namiškiams“

Kad atliktų šią užduotį, mokiniai turi įsivaizduoti esą laiškų autoriai. Paprašykite mokinių žemėlapyje surasti Europos šalį, kuri yra pasirinkto autoriaus gimtinė. Kai jie tą šalį suras, paprašykite pagalvoti, kokios buvo gyvenimo sąlygos toje šalyje XIX a. pabaigoje. Tuomet pagal mokomąją priemonę Nr. 7 paprašykite jų susiplanuoti kelionę į JAV. Tada jie turėtų parašyti laišką, įsivaizduodami, kad siunčia jį savo šeimai ar draugams į savo gimtinę Europoje. Laiške turi būti paminėta tokia informacija:

- kodėl jie nusprendė palikti gimtinę ir vykti į JAV?
- Kaip jie keliavo (maršrutas ir transporto priemonės) ir su kokiomis kliūtimis susidūrė kelyje?
- Kokia buvo atvykimo į naują šalį patirtis?

3 grupės užsiėmimas „Meninė migracijos išraiška“

Bėgant amžiams žmonės savo kelionių ir persikėlimo iš vietos į vietą patirtį ir jausmus išreiškė eilėraščiais, meno kūriniais ir dainomis. Kūryba migrantams suteikia galimybę išreikšti savo patirtį, kuri gali simboliškai atvaizduoti vieno asmens arba visos bendruomenės padėtį.

Išdalykite mokiniams mokomąją priemonę Nr. 8. Išnagrinėję šią medžiagą paprašykite mokinių:

naudojantis pateiktu komikso šablonu sukurti migranto istoriją remiantis Uyen Loewald eilėraščio „Elkitės gražiai, menki migrantai“ realijomis

ARBA

sukurti savo kūrinį iš migranto perspektyvos, t. y., parašyti eilėraštį, sukurti dainos žodžius arba nupiešti piešinį, paveikslą arba piktogramą.

2 klasės užsiėmimas „Tarp dviejų kultūrų“

Kraustantis į kitą žemyną arba šalį reikia priprasti prie naujo gyvenimo būdo, naujos kultūros, naujų pilietinių nuostatų ir – galbūt svarbiausia – naujų žmonių. Paprašykite mokinių perskaityti mokomosios priemonės Nr. 9 biografijas ir citatas ir grupėje aptarti, kaip migrantų savęs pajautimas ir suvokimas, kas jie yra, keičiasi skirtingose vietose ir kontekstuose. Visų pirma atkreipkite dėmesį į

EUROPOS ISTORIJOS NAMAI

tai, kaip citatose žmonės kalba apie buvimo „nei čia, nei ten“ jausmą, kurį sukelia prisitaikymo prie įvairių kultūrų procesas. Remdamiesi tokia samprata su mokiniais panagrinėkite šiuos klausimus:

- ar svarbu pripažinti, kad žmonės gali būti kilę iš skirtingų kultūrų?
- Ar kuris nors iš jūsų mokinių gali tai paliudyti iš savo patirties?
- Kokios problemos gali apsunkinti prisitaikymą prie kitos kultūros: rasizmas, visuomenės supratimo apie kultūrų skirtumus stoka ir t. t.?

Svarbu mokiniams pabrėžti, kad nepaisant visų sunkumų migrantams taip pat gali pasisekti: daugelis tampa aukštos kvalifikacijos ir gerbiamais pasirinktos darbo ir veiklos srities specialistais. Pabandykite rasti panašių pavyzdžių savo šalyje, kaip parodyta šiame plakate.

- Aš esu imigrantė.
- Esu dėsčiusi anglų kalbą daugiau negu 2 400 mokinių ir buvau pirmoji juodaodė Nacionalinės mokytojų sąjungos prezidentė.
- Vardas ir pavardė: Baljeet Ghale.
- Kilmės šalis: Kenija.
- Profesija: mokytoja ir direktoriaus pavaduotoja.

Šaltinis: Joint Council for the Welfare of Immigrants www.jcwi.org.uk

Norėdami panagrinėti, koks gali būti oficialios pilietybės neturinčių migrantų gyvenimas Europos šalyse, apsilankykite interneto svetainėje www.undocumentary.org ir pažiūrėkite šį trumpą filmuką, kuriame kalba dokumentų neturinčių migrantų, vadinamųjų *sans papiers*, vaikai.

EUROPOS ISTORIJOS NAMAI

Laissez-les grandir ici

<http://www.dailymotion.com/video/k37ZBrDgWk5oHj9Ety>

Tai, kad pabėgėliai ir asmenys be pilietybės neturi oficialių dokumentų ir negali naudotis su tuo susijusiomis teisėmis, nėra vien šių dienų problema ir turi istorinį precedentą. XX ir XXI a. karai ir konfliktai privertė milijonus žmonių palikti namus ir keltis gyventi kitur. Išdalykite mokiniams mokomosios priemonės Nr. 11 medžiagą, kurioje pateiktas I pasaulinio karo laikų pavyzdys, kaip buvo mėginama padėti pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims.